

האמת היא, שהתשובים הקודמים האלה לא היו קשורים כלל למקום והם דרשו מהסוכנות היהודית להעבירם למקום אחר עוד לפני בוא הצימחונים. רק אחרי בואם של אלה התאפשרה העברתם, ורק המעטים האחרונים שנותרו סרבו לבסוף לעזוב, מכיוון שהסיקו שכדאי יהיה להם לשבת במקום, שהתחיל להתפתח עם בוא הצימחונים.

במשך כל השנים, מאז בוא הצימחונים, לא הופעלו נגד מישפחות אלה שום לחץ צי. ההיפך הוא הנכון: נמצאה דרך להעניק להם תפוצה ואפשרויות להתפרנס. זו היתה סיבת ישיבתם במקום בשקט במשך כל השנים, רק לאחרונה הם יצאו במילחמת-כרזות, בגלל סירוב האסיפה הכוללת לאשר בית לבתו של אליהו סודרי. אך גם אחרי שהמישפחה החדשה השיגה בית באמריק, תוך הסכמה אילמת מצד הוועד והתושבים המקומיים, לא הוסרו הרכוזה, וזאת, להערכת, בגלל העלבון שבחיה מצד רוב הצימחונים ובגלל היותם למעשה מנוודים מבחינה חברתית, מה שגרם להם רגשי עלבון ותיסכול, ובצדק.

שלום זמיר, אמיר

אויב הציבור מס' 1

כל הרומן של עם חברת ארבע החל לפני כשלושה וחצי חודשים, כשהגשתי את מועמדותי לקורס דיילי-אוור (כפי ש"פורסם" לאחרונה, הביקוש לג'וב הזה הוא עצום, כולם אידיאליסטים המבקשים לייצג את המדינה ולא ידעו עד כה איך), כדי להעניק למקצוע מעמד רציני עובר כל מועמד שורה שלימה של בחינות וראיונות, בכל דרך העולה על הדעת, כאשר קיים מירווח של שבועיים בין שלב קיצור, זו מריטת-עצבים שאין קיצור, ולא הצדקה, לבסוף הגעתי של המיבדקים הקפדניים — מסכמה.

בתחילה היתה האווירה עליזה מאד חזת נזרקו מכל עבר, הכל התנהל במנוחה, עד שפרצה הסערה שהעכירי האווירה. בשלב מסוים נשאלתי איך תונים אני קורא. באותו רגע החלטתי בגלוי-לב את העולם הזה בראש הרי מאחר ואני קורא מושבע של השבועות גילוי זה הוא שגרם לסערה שהתחרה כנראה שערכי כאורה ציוני ונאמן למעלה כלא היה בעיני חברי הוועדה. כן החלו להטיל ספק ברצינותי, המראיינים הביעו בוז, סיגנון דיבורם כל הפך ללגלגני, וכך הגיע לקיצו הרומן עם אל-על.

כואב לי ששבועון כמו העולם הזה עדיין נחשב בחוגים מסויימים, בחברת התעופה הלאומית שלנו, כחומר קריאה אסור, שכל הקורא אותו פסול מלשרת את האומה, האם עלי להסתיר מהבריות שאני קורא מושבע של העולם הזה? כנראה שחזרנו שוב לתקופה שבה הקריטריונים המרכזיים לקבלה לעבודה או לקידום מיקצועי היו השקפה פוליטית או התייכות מיפלגתית.

מאיר פינטו, בתיים

האח, טעות!

מפעם לפעם מוציא ח"כ מנחם פרוש מאגודת-ישראל עיתון בשם קול ישראל, גזוש בדרך כלל דברי שבה וקילוסים ל"מעשי הכבירים בהפצת התורה והיהדות. בעיתון האחרון הגדיל הרב פרוש לעשות, והראה את כוחו בכתיבת מאמר הספד וזכרו של רבי חיים שמולביץ ז"ל, ראש ישיבת מיר, בו גילה טפח מבקיאותו בי-עברית ומידענותו בהנ"ר.

כותרת מאמר ההספד היא, "האח גתיי-מנו!" וההספד עצמו מתחיל ומסתיים אף הוא בקריאת ההתפעלות: "האח, גתיי-מנו!" כדאי להפנות את תשומת-לבו של הח"כ הנכבד כי הקריאה, "האח" מש"מעותה בתנ"ך (וכן בעברית בתימיני) קריאת-שימחה. לדוגמה: בספר ויקרא (כ"ה, ג: כ"ו, ב) ובספר תהילים (ל"ה, כ"א—כ"ה). סביר להניח שכונת הכותב היתה להביע קריאת כאב, אבל וזער ולא קריאת-שימחה. אי לכך עצתי לו: להבא כדאי לו להתייעץ עם מומחה לעברית לפני פירסום מאמריו.

אברהם פירוקה, ירושלים

(המשך מעמוד 6)

ישראלי. כתב גרמני בוויינגטון כינה את הסכמי-השלום כמצר-לוואי של ההצגה ה"גדולה של קארטר. מטרתו של בגין היא לדבוק בכיבוש בכל מחיר. כיצד יכולה שלי"י להמליץ בפני המדינות הערביות ואש"ף לקבל זאת?

כעיתונאים מנוסים עליכם לדעת עד כמה שלילי ערכה של מודעה כזו. אם מטרתה היתה להכשיר את שלי"י בעיני השוביניסטים הישראלים, היא ניכשה ב"אח"ה מידה. היא גורמת לפטריוטים ישראליים אמיתיים, כפי שאנחנו מגדירים את עצמנו, לתהות — לאן מועדות פני שלי"י?

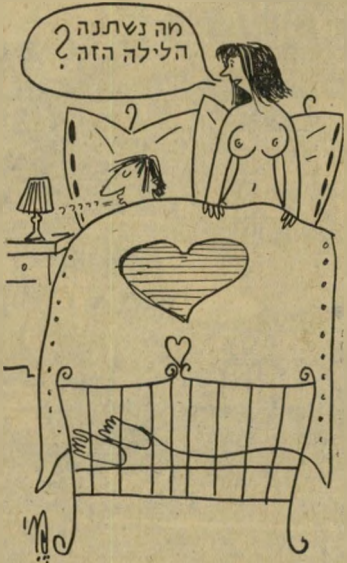
יוסף שריק, תל-אביב

לשנות את ההגדה

יש משמעות לעובדה, שהסכמי-השלום עם מצריים נחתם דווקא בערב חג הפסח, ה"מסמל את השתחררות בני-ישראל מהשיע"ב בוד לשליטי מצריים הקדומה. וכדאי אולי, שבילי הסדר הקרוב, כאשר נקרא שוב את ההגדה של פסח, נחשוב על משמעות ה"דברים הכתובים בה.

עד כה היה תוכן ההגדה משהו ערטילאי לגבינו. דובר בה על שיעבוד לעם, שרובנו לא הכיר, מלבד המיפגשים עמו בשדה הקרב. ההגדה נשמעה כאגדה. עתה, כשאנו עומדים לכוון יחסי-שלום עם שכנינו מ"דרום, מקבל מה שנאמר בהגדה תוכן שונה לחלוטין.

אני יודע שזו הצעה אבסורדית, אבל הייתי מציע לשקול אותה: לשנות את תוכן ההגדה של פסח, שיש בה משום

הסתה לשינאה כלפי המצרים, בגלל מה שעשו לנו לפני כך וכך אלפי שנים. אם השלום עם מצריים יתפתח וישגשג, לא יהיה בנאמר בהגדה לתרום לטיפוח יחסי השכנות הטובים עם המצרים. סלחנו ל"גרמנים על מה שעשו לנו לפני דור, אז מדוע שלא נסלח למצרים על מה שעשו לנו לפני עשרות דורות? בקיבוצים נהגים כבר שנים רבות ל"הדגיש את חג הפסח כחג האביב, ומשנים את נוסח ההגדה. כדאי היה שמדינת ישר"א אל כולה תאמץ באופן רשמי את חג כחג האביב, ולא כחג של "ששון חמתך על הגויים".

צבי אפשטיין, תל-אביב

מילחמות הצימחונים

קראתי את תגובתה של יהודית ורדו (שטהל) על הכתבה, "צימחונים כאוכלי אדם" (העולם הזה 2156). שלא אמרה דבר בעניין זה, שגם הוא ל"השיב על האשמה העיקרית והחמורה ביותר הכלולה באותה כתבה — יחס בלתי-אנושי, בלתי-סבילני ובלתי-סובלני כלפי התושבים הלא-צימי חוניים של כפר אמריים. אבקש לפרסם את דברי תגובתי הבאים: לא נכונה הגירסה המתפרסמת באותה כתבה, האומרת כי ב"ה 1958 הצטרפה קבוצת צימחונים לתושבים הקודמים של הכפר, שהיו קשורים למקום ואהבו אותו. כביכול.

אל תשקיע את כספך בעיסקות מפוקפקות. ובכלל, זכה עוד קצת לפני שאתה מחליט מה לעשות בו. היחסים המתוחים עם אדם קרוב מסרידים אותך יותר מדי — כדאי שתוותר קצת כדי שהיחסים ישתפרו ושמוחך ית"נה לזכרם חשובים יותר. בת מאזניים — בריאותך היא נכס יקר לכן היזהרי לבל יעזו לפגוע בעצבייך.

הימים הקרובים יתנו לך אפשרות נדירה להתקדם מבחינה מיקצועית, חברתית ו"כספית גם יחד. ימי אמצע השבוע יזמנו לך סיכויים רבים ליוזם מיפנה חיוני גם במי"שור המשפחתי, ואם תחמיץ את ההזדמ"נות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות הקרובות מאוד לליבך. היומיים האחרונים של השבוע צפונים סיכוי להת"עורות רומנטית מהירה ומלהיבה, ש"תוצאותיה יורגשו היטב לטווח רחוק.

מאזניים
23 בספטמבר - 22 באוקטובר

עקרב
22 בנובמבר - 22 בדצמבר

מתנה בלתי-צפויה מקרוב משפחה או מ"דיד קרוב. קבלי אותה והחירי לו כגמולו. לך, בת קשת, מצפה שבוע מלא חתיות. פע"ה לה אותה אתה מתכנן כבר כמה חודשים, תת"בצע השבוע לשביעות רצונך. סוף השבוע מת"אים לנטיעות ארוכות. גם זה יפיג את המתח שהצטבר בך. היזהר ב"אופן מיוחד מן הנטי"עות לטווח רחוק. לא שנסקפת לך סכנה פיזית או משהו דומה, אלא שהתפתחות דברים שתבוא בעקבות נטיעה כזו — תפריע לך רבות.

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

רגש-הנקמות לא יעזור לך, ועשוי אף להזיק לתוכניותיך לטווח רחוק. מכתב שיגיע אלייך ביום א', בת גדי, יכעיס אותך כל כך, שמוטב כי תשי"קלי ימים אחדים את תוכנו, בטרם תנקטי פעולה או תשגרי תשו"בה, לכאן או לכאן, לעומת זאת, אין ספק, שאפשר לנצל את ה"שבוע הזה: לשקול בו מחדש את כל ה"בעיות הכספיות והמשפחתיות שלך, לאור הגילויים עליהם לא ידעת קודם לכן.

תאומים
21 בינוני - 20 במרץ

גדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

הקסם האישי שלך יסייע לך להיחלץ מ"מצב מביך. הדמיון ה"פורה בו חנן אותך מזלך עלול להיראות השבוע בעיני אנשים מסויימים כהפרזה ב"תפיסת המציאות. השמר מלהיות אכזר כלפי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימוג ותיראה באור שונה, בת דלי המאורע לו כה חיונית, זמנו מתקרב.

דגים
19 בפברואר - 20 במרץ

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ו"מבלי לעשות אפילו את אותם דברים ה"מוגשים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצוי"יין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבו"עיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי-ריגלי. הק"ד על סילוק מיכש"לים מן הדר, ושלם חובות קטנים וטורד"ניים. אך היזהר, בן

דגים: מתחרה מסוכן עלול לתע"לצוך בשטח. אם לא ידע לשמור עליה כהלכה, לכן הימנע ממשעות.

צרתך הגדולה שאתה רוצה המון, מוכן אפילו לסבול לשם כך, אך אינך יודע ללכת עד הסוף, מתי ש"צריך. השבוע תפול בידך הזדמנות להת"גבר על חולשתך זו; אם תחמיץ אותה ה"פעם, מי יודע מתי שוב יעלה בידך לע"לות על דרך המלך. בי"מישור חיי-האהבה, אתה נכנס החודש להילוך גבוה. טעם ונגוס ככל שתוכל, חיים רק פעם אחת.

במישור חיי האהבה שלך, בת שור, לא יחולו שינויים מרעי"שים, אל תידחי ב"גסות את מחזור הנל"הב, למרות שאינך חשה כלפיו כל משי"כה. תני לזמן לעשות את שלו; או שהר"גשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתייאש מך. כב שור, למרות אופיי"הנות, אתה נו"התפרצויות פרועות. קח עצמך בידים.

שור
21 באפריל - 20 במאי

מעבר לזה — הכאב עדיין לא פג וקשה לך לשכוח: נסה לפ"חות ללמוד לקח. ואם יצאת בשלום מן הסבך הקודם — זכור ש"נכונו לך עדיין פיתו"לים רבים, עד שתראה את האור. פרנסה ח"שה, או מקום-עבודה חדש, עשויים להרים את המוראל. קניות קטנות מוכיחות את עצמן — בתנאי שלא תעשי חובות רבים.

תאומים
21 בינוני - 20 במרץ

ההורים קופי

ההורים קופי

שינוי לסובה במצבך הכלכלי המסובך

מרטן
21 ביוני - 20 ביולי

לך, אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת, טיים לפחות את המלאכה בכבוד.

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מועילה לאף אחד, ו"מקלקלת את מצב"רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופיך, ולעיסוק בתחביבייך במקום לשאת על כת"פיך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מע"שית שהושמעה באוזניך, בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית.

בתולה
22 בספטמבר - 21 באוקטובר

אחרי הרגיעה באה הסערה, יש אפילו אלמנט של סכנה, מ"יום ה' עד יום ו' הבא, מוטב, מכל מקום, ש"לא תצא מגדרך. זהו שבוע של מנוחה ושל שיפור בריאותך, אם היא רופפת. שבוע של פגישות עם אנשים מ"כרים, בו יש להימנע מפגישות מותחות מדי, אין גם טעם בקניות יקרות, הצטמצמי לרכישת הדברים להם את זקוקה באמת. אל תרבי בנטיעות.